

mus, instituimus, creamus, facimus, disponimus, & ordinamus, cum omnibus, ac singulis ad id necessarijs, & opportunis; non obstantibus contrarijs quibuscumque, & illis præcipue, quæ Sanctissimus Dominus noster præfatus, in suis præinsertis Litteris Apostolicis voluit, non obstare; & ea omnia, & singula, omnibus, & singulis præsentibus, & futuris, cujuscumque status, gradus, ordinis, præeminentie, vel conditionis fuerint, intimamus, insinuamus, & ad omnium notitiam deducimus, & deduci volumus, per præsentem mandamus prædicta autoritate, & Sanctæ Obedientie virtute omnibus, & singulis supra dictis, & ea omnia, & singula, quæmadmodum a nobis instituta sunt, observent, & observari faciant. In quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium præmissorum, præsentem litteras, sive præfens publicum instrumentum exinde fieri, & per Notarium publicum infrascriptum scribi, & publicari, notarique sigilli iussimus, & fecimus appensione commuiri. Datum Toleti, sub anno a Nativitate Domini millesimo quingentesimo trigessimio quarto,

35. STATUTORUM

PARS PRIMA.

CAPUT I.

IN primis hæc Sancta Synodus statuit, & præcipit, ut quando aliquis in Prælatum hujus Metropolis, seu Provincie electus, ad capiendum suæ sedis possessionem personaliter, seu per Procuratorem venerit, ante omnia Bullas, seu Litteras Apostolicas super præsentatione, per Regiam Majestatem desuper facta expeditas, Decano, & Capitulo præsentet; qui postquam eas viderint, ac legitimas esse repererint; Capitulares omnes vocem, & suffragium in electionibus, juxta præfatam erectionem habentes, ad Capitulum sequenti die habendum, citari, & vocari faciant, ut ibi de electi hujusmodi receptione, debita cum solemnitate facienda, deliberent, & in ea, postquam decreta fuerit, procedant sub hac videlicet forma.

§. I.

PRæbendati omnes, qui Capitulo, ut præfertur, congregando interfuerint, ab Aula Capitulari ad Ecclesie corpus extent, ibique electum personaliter accedentem accipiant, electo autem hujusmodi per Procuratorem accedenti, Præbendati quatuor ex antiquioribus, per ejusdem Capituli Præsidentem nominandi, ad ipsius Aule Capitularis Januam, obviam procedant; Sedes vero in Capitulo diversimode ju-

Consonat Con-
stitutio Hispal.
Ecclesie cap. 3.
fol. 58. & 59.

Decanum quidem dextrorsum, Diaconum vero paratum sinistrorsum habeat. Quod si Decanus abfuerit, dextrum Diacono, sinistrum vero Archidiacono latus præbeat.

§. IV.

QUÆ tamen procedere non intelligantur, quoties Capitularibus actibus, & Processionibus hujusmodi Prælati intervenerit. Nam juxta Supremæ Dignitatis, & potestatis ejus exigentiam (Sacrosancto Tridentino disponente Concilio) primum in Choro, Processionibus, & quibusvis alijs actibus locum, seu quam ipse capere, & eligere voluerit, sedem habere debet.

CAPUT III.

De Decano, & ejus Præminentijs.

§. I.

CUJUSVIS Cathedralis Ecclesiæ hujus Archiepiscopatus, & Provinciæ Decanus, Sacro Presbyteratus Ordine insignitus existat; si minus ad eam Dignitatem minime recipiatur; quamvis enim in præinferta erectione hæc a Decano qualitas non requiratur, eadem tamen Sancta Synodus Provincialis Prælatos omnes, ut ibi quando, & quomodo fieri potuerit, Sancti Concilij Tridentini exhortationem opere compleant, in primis admonet, omnibusque sibi ab hujusmodi erectione collatis facultatibus (nulla excepta) fungens declarat; quod quoties officia, seu ministeria per Capitulares, tam in Choro, quam ad Altare, ordine in tabula designan-

*Sess. 24. c. 12.
verbo dicitur
etiam.*

do, peragenda, aliquibus Præbendis committi contigerit, qui, vel ea acceptare noluerint, vel semel acceptata suis locis, & tempore præstare negligenter omiserint; tunc Decanus, non solum rebelles, & negligentes multare, sed etiam officia, vel ministeria per eos omissa, alijs committere (habita officij, seu ministerij hujusmodi, ac Præbendati, cui commissum fuerat, defectusque, & negligentia ratione) possit, ac debeat.

§. II.

INsuper ad Decanum, quamdiu in Civitate fuerit, & non ad aliquem alium Capitularem, eisdem Capitulares ad extraordinarium Capitulum (quod non nisi in gravibus negotijs, quæ ordinarium Capituli diem expectare non possint, fiat sub justa, & rationabili pœna) citare, & convocare pertineat; quoties autem similia occurrerint, Decanus brevem negotij, seu negotiorum tractandorum rationem scepri-gero, qui eandem Capitularibus exponat, in scriptis tribuat. Quod si negotia hujusmodi talia fuerint, quæ, ut præfertur, explicari non debeant, tunc Capitulares ad gravia negotia vocari, dixisse sufficiat; quod hæc Sancta Synodus ipsius Decani, vel ejus, qui, absente eo, Præsidentia munus obierit, prudentia committit, juxta hujus Sanctæ Synodi Decreta in Sacrosancti generalis Concilij Tridentini obedientiam, & conformitatem edita.

§. III.

AD eundem similiter Decanum negotia in Capitulo tractanda proponere spectet. Illo vero negotium quodvis sibi per aliquem ex Capitularibus in-

*Constit. Hispal.
fol. 50.*

Sess. 25. cap. 6.

carij, Capellani, atque fervientes, reliquis denique Clerus ibi repertus, similiter intrent, idemque recognitionis, & Obedientiae signum Prælati exhibeant.

§. IV.

Procuratorem vero, qui possessionem prædictam electi nomine capturus venerit, Decanus, & Capitulum, Hymnum Te Deum Laudamus similiter canentes, prætermisso Baldachino, a loco Capituli ad Chorum deducant, ipsumque primo in Sede Chori, ac deinde in Sede Capituli Archiepiscopali bus sedere faciant, ibique in obedientiae debite Prælati, cujus ille Personam, & Jurisdictionem gerit, recognitionem iisdem Capitulares ordine suo cum decenti submissionis, & reverentiae demonstratione ejusdem Procuratoris, ut præfertur, sedentis manum sua quisque manu dextera porrecta contingant, porrectamque manum ad se volentes deosculentur, & hoc ipsum reliqui beneficiati, & Parochi cum toto Clero faciant.

§. V.

UT Prælati, capta per Procuratorem possessione, debita cum sollemnitate recipiatur, Civitatem ingrediens, sequens forma servetur.

§. VI.

In primis, Decanus, & Capitulum, omnes, & singulos Præbendatos, & Parochialium Ecclesiarum Rectores, ac Beneficiatos, Priores quoque, & Conventus Religiosorum ejusdem Civitatis, ut die, & hora ingressus prædicti cum suis Crucibus de more conveniant, præmoneri, citari, & vocari faciant; ac

Pro-

Processionis ordine una cum ipsius Cathedralis Ecclesiae Cruce ingredienti Prælati obviam procedant.

§. VII.

Prius tamen idem Decanus, & Capitulum, & omnes Clerici, qui ad hoc congregari poterint, suis mulis sedentes, præcedente ejusdem Capituli sceptrifero, sceptrumque suum manu gerente, debita ejus actus conformitate, & ordinatione servata, extra Civitatem, ad mediam leucam, vel eo minus, ad Præsidentis arbitrium, progrediantur, & ipsi Prælati, cum ad eum pervenerint, eodem, quo procedunt ordine, singuli, & reverentiam exhibeant, & illius manus deosculentur; quo facto, omnes ad Ecclesiam, decentibus ad Processionem vestibus, præparandi, sine mora redeant. Processionis autem hujusmodi initium omnes, tam ejusdem Cathedralis Ecclesiae, quam reliquarum Parochialium, Monasteriarum, & Eremiticarum Ecclesiarum, Hospitaliumque Cymbala hilari sonitu prænuntient, & quandiu eadem Processio duraverit, similiter pulsantur.

§. VIII.

Postquam ad Ecclesiam omnes pervenerint, Decanus, vel qui Præsidentis fuerit, Pluviali indutus una cum duobus Ministris Diaconi, & Subdiaconi habitum, & insignia gerentibus; reliqui vero Præbendati pretiosioribus Ecclesiae Pluvialibus pariter ornati, Processionis ordine, prævia ejusdem Cathedralis Ecclesiae Cruce, præcipuam ipsius Ecclesiae januam, qua Prælati datur ingressus, egrediantur, sicque procedant, quousque Crux eadem ad certum fori lo-

K 2

cum

cum pretioso Faldistorio decenter ornatum pervenerit, quo loco accedens Prælati genibus flexus, eandem Crucem, sibi per Præsidentem, ut præfertur, ornatam porrigendam deosculetur. Ad vitandam vero confusionem, antequam Prælati emula descendat, eadem Processio ad Ecclesiam redeat, Præbendis cum Choro Musicorum retro manentibus, qui Antiphonam; *Sacerdos, & Pontifex, &c.* in ordinario præscriptam concinant, & illa cum reliquis necessarijs pronuntiata, Hymnum *Te Deum Laudamus* alternatis versibus canentes, eodem Processionis ordine ad Ecclesiam regrediantur; in cujus ingressu idem Præsident, ut supra ornatus, Aquæ benedictæ aspersorium Prælati, qui se, & circumstantes aspergat, illius manum deosculatus offerat; deinde ad Altare majus similiter ordinati procedant, ubi Prælati super pavementum Faldistorio coopertum, dum Antiphona in ordinario descripta, cum versibus dicitur, genua flectat, quibus dictis Prælati inde surgit, & eisdem Capitularibus comitantibus, Altare majus ascendat, ibique omnibus astantibus Episcopalem benedictionem impendat, & inde solemnitate, Cruce, & Processione hujusmodi prætermittis, domum suam, eisdem comitantibus, adeat.

CAPUT II.

De Loco Capitularium.

§. I.

Quoniam juxta constitutiones, & ordinationes, in hujus Archiepiscopatus, & Provinciæ Ere-

Erectione conditas; quinque Dignitates, Decanus videlicet, Archidiaconus, Cantor, Scholasticus, & Thesaurarius; decem quoque Canonici, sex etiam integri, ac totidem dimidij Portionarij esse debent. Ideo hæc Sancta Synodus decernit, & mandat, ut hi omnes in Capitularibus ipsorum Congregationibus ordine infra scripto sedeant. In primis quidem Decanus ad sedis Prælati destinatæ latus dextrum, & penes Decanum Cantor, ac tertio loco Thesaurarius, quinque deinde Canonici, tres postea integri, tres denique dimidij Portionarij, unus post alium, juxta traditæ cuique possessionis prioritatem, confideant. Ad sinistrum autem ejusdem Sedis Archiepiscopalis latus, primam Archidiaconus, secundam Scholasticus, quinque subinde Canonici, sex demum integri, & dimidij Portionarij sequentes successive sedes, servato ejusdem antiquitatis ordine, teneant.

§. II.

Statuit præterea eadem Sancta Synodus, ut Dignitates, Canonici, integri, ac dimidij Portionarij prædicti, in quibuscumque officiorum, tam Divinum Cultum, & Horarum Canonicarum celebrationem, quam reliqua per Capitulares agenda negotia concernentium, distributionibus, ac deputationibus, ordine superius descripto, juxta cujusque antiquitatem, nulla prorsus habita ratione, quo quisque Chori latere dextro videlicet, an sinistro locum teneat, inter se præferantur.

§. III.

In Processionibus autem Presbyter celebraturus medius inter utrumque Chorum incedat; ita ut

L

De-

Constitutio His-
palensis sel. 48.
& late consuetudo
Granatensis.

xta venientis hujusmodi Personæ qualitatem præparetur. Electo enim personaliter accedenti, faldistorium cum pulvinaribus, ac ceteris ad eum actum concernentibus, disponatur. Procuratori autem tapeta, fella, & pulvinar ad pedes collocetur. Electo præterea in eodem faldistorio Missale statuatur, ut præstandum ab eo juramentum præstet, & sub forma sequenti.

§. II.

NOS P. Archiepiscopus de Mexico juramus per Deum, & hæc Sancta Dei Evangelia, quod erectionem hujus Sanctæ Ecclesiæ Mexicanæ observabimus, & servari faciemus; consuetudines bonas, & approbatas ejusdem Ecclesiæ, in quantum non contrariantur prædictæ erectioni, Sacris Canonibus, & Sancti Concilij Tridentini Decretis, & Provincialis Synodi Mexicanæ editis Constitutionibus manu tenebimus, juraque nostræ Dignitatis, & Ecclesiæ, Sponsæ nostræ in nullo infringere pro viribus conabimur. Semper præ oculis habentes verum Dei obsequium, & animarum profectum, prout ex debito nostræ Pastoralis sollicitudinis tenemur. Ita nos Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

§. III.

Cujusmodi juramentum Procurator, & qui possessionem electi nomine capturus accesserit, præstare teneatur. Quo præstito, Capitulares omnes, nemine dempto, Processionis ordine Hymnum Te Deum laudamus sollemniter decantantes, præcedentibus, tam ejusdem Ecclesiæ Cathedralis Crucis, quam Parochialium, Monasticarum, Eremiticarumque Eccle-

clesiarum Crucibus, una cum ipsarum Vicarijs, Parochis, Ministris, ac universo Clero, qui ad hoc præveniri debent. Electum ipsum sub umbraculo, seu Baldachino per Dignitates, & in eorum defectum, per Præbendatos hujusmodi Seniores ferendo, ad Chorum usque comitentur. Quo cum perventum fuerit, Crucibus, Clero, & Monachis prædictis ad Chori fores detentis, Capitulares omnes electum adhuc sub Baldachino procedentem, eodem ordine comitantes, Chorum ingrediantur, eum denique electum in Sede Episcopali, in signum possessionis, per duos ex Dignitatibus antiquiores Beneficiatos collocent. Procuratorem vero duo per Præsidentem deputandi Capitulares, (sollemnitate, ac Processione hujusmodi prætermisissis) factaque in ipso actu demonstratione, quæ Personam propriam a substituta distinguat, in eadem Archiepiscopali Sede constituent. Quibus peractis, ordine, Processione, ac forma præmissis, ad locum Capituli iidem Capitulares revertantur; ibique electum in Archiepiscopali ejusdem Capituli Sede, modo præscripto, collocent; ac tunc Decanus, vel qui in ejus absentia præfederit, surgens a loco suo, & ad sedem eandem magna cum observantia, & reverentia accedens, flexis genibus, electo, ut præfertur, sedenti manum deosculetur, eoque signo ipsum in Dominum, Prælatum, & Pastorem recipiat, ac eidem, ut tali debitam præstet obedientiam; idemque ipsum modo, & forma prædictis reliqui Capitulares, servato antiquitatis ordine, faciant. Quibus effectis, aperta ejusdem loci Capitularis janua, omnes Beneficiati, Parochi, Rectores, Vi-

finuarum proponere nolente, vel differente, illud ipsum, hac decernente Synodo, quicumque Capitularis, petita prius a Capitulo licentia, proponere possit, id vero Decano, vel Præsidente hujusmodi impedire conante, datis ibi sine ulla scandali nota suffragijs, quod pars Capitali major deliberaverit, hoc fiat, & observetur.

§. IV.

UT autem debitus in Choro, & actibus Capitalibus ordo teneatur, sitque semper, qui absente Decano præsideat, & regat, eadem statuente Synodo, declaratur, ut absente Decano, Archidiaconus: hoc vero deficiente, Cantor: in hujus autem absentia, Scholasticus; in cujus defectum Thesaurarius in præsidentia succedat: absentibusque Dignitatibus, Canonicus, vel Præbendatus antiquior ubique præsideat.

§. V.

STatuit tamen, & ordinat eadem Sancta Synodus, ut nullus ex Capitalibus, quantumvis (absente Decano) præsidere valeat, nisi quando sede sua eminenti sederit, præsidentiae munere fungatur. Declarans nihilominus, hoc statuto, Decanum, cui juxta præmissæ erectionis tenorem Præsidenti in Choro Dignitas, & præeminentia competit, non comprehendendi; sed ipsum in quovis Chori loco existentem præsidere posse, extra Chorum tamen, hujusmodi, quamvis in Ecclesia existat, non præsidere. Decani autem defectus, vel excessus, si quos ille in suo officio commiserit, per Capitalares plene congregatos,

ha.

habita loci, ac Dignitatis ejus debita ratione, in Capitulo advertantur, & corrigantur.

CAPUT IV.

De Archidiacono.

QUilibet, tam Metropolitanæ, quam cujusvis in hac Provincia constitutæ Cathedralis Ecclesiæ Archidiaconus, qui, vel in altero jurium, vel in Theologia saltem Baccalaureus graduatus esse debet, quæcumque sibi per supernam erectionem concessa, & declarata sunt, præstare, & exercere potest. Prælati tamen, cum potuerit, Sancti Concilij Tridentini exhortationem opere compleri faciat.

*Seff. 24. c. 12.
verbo Archidiacon.
con. de reform.*

CAPUT V.

De Cantoris officio, ac Dignitate.

§. I.

Cantori vero præterea, quæ in præfata erectione præcipiuntur, & injunguntur, cujuslibet hebdomadæ Tabulam, seu matriculam ab omnibus observandam præscribere, seu præscribi facere, & quæ quibusque hebdomadæ diebus recitanda, celebranda, seu dicenda sint, animadvertere tam Dignitatibus, & Canonicis Missas, quam integris, ac dimidijs Portionarijs Evangelia, Passiones, Epistolas, Lectiones, ac Lamentationes, quam etiam

*Constit. Hispan.
fol. 53.*

M

Cap.

Capparam gestationem, servato antiquitatis ordine, & habita officiorum hujusmodi alternatione, committere per novam hujus Sanctæ Synodi declarationem deinceps incumbat.

§. II.

AD cujus etiam, vel ejus locum tenentis, succentoris Officium, Introitorum versus, Alleluyas, Responsoria, Antiphonas, Prophetias, ac Cerei Paschalis benedictionem, per præfixum in matricula, seu Tabula hujusmodi distributionis ordinem commendare; Capellanos præterea servientes, & Chori Ministros, qui tamen omnes eidem reverenter obedire tenentur, circa debitam Divino Cultui, ac Sacris Officijs decentiam, & compositionem, deficientes, aut negligentes corrigere pertineat: Cantori autem in præmissis deficienti, vel excedenti, justam pro culpæ modo, attenta ejus Dignitate, correctionem in Capitulo, vel extra illud Decanus adhibeat.

CAPUT VI.

De Scholastici Dignitate.

§. I.

QUAMVIS juxta præmissam præscriptæ erectionis formam, Scholasticum, vel in altero jurium, vel in artibus Baccalaureum esse sufficiat, hæc tamen Sancta Synodus Provincialis Sacrosancti Concilij Tridentini (cui se conformat) dispositionem exacte in posterum præcipit observari, eidemque Scholastico in primis injungit, ut, quoties

Sess. 23. c. 18.
verbo de cetero
de reformat.

tis illi a Capitulo commissum fuerit, quascumque ejusdem Capituli nomine litteras, seu Epistolas notet, scribat, easque solito Capitulari sigillo, in capsâ sub tribus clavibus, quarum una penes Decanum, vel ejus locum præsentem, altera penes eundem Scholasticum, ac tertia penes ipsius Capituli Secretarium existat, servando, sigillet; quibus eadem Sancta Synodus etiam mandat, ut non nisi indubitatas, ac totius, vel majoris, saniorisque partis Capituli, Fide, ac testimonio probatas litteras, ex quibus nullum Prælati, seu Capitulo damnus, vel præjudicium obvenire posse credatur, sigillare præsumant, aut sigillent. Hujus autem mandati transgressores debita punitionis rigori subjaceant.

CAPUT VII.

De Thesaurario.

§. I.

Thesaurarius, cui, tam quæ in prædicta erectione, quam, quæ in hujus Sanctæ Synodi cæremoniali, & decretis ordinata reperiuntur, incumbunt, ea pariter cum sequentibus observet, ac præstet. Pro Candelarum benedictione die Purificationis Beate MARIE faciendâ, cereæ quantitatem, ac distributionis formam a Prælato simul cum Decano, & Capitulo præscribendam teneat. Quæcumque reliquiaria, reliquias, ornamenta, Aurum, Argentum, aliæque Ecclesiæ bona, quæ pro tempore empta, restaurata, & constituta fuerint, sub expresso rei cui-

Ex Constit. Hæc
Pol. fol. 56.

iusque pondere, valore, dispositione, & qualitate sibi per inventarium consignanda recipiat. Coadiutores quoque suos Sacristas idoneam pro ijs, quæ receptorint, cautionem ad eorumdem Prælati, & Capituli beneplacitum præstare faciat.

CAPUT VIII.

De Canonicis.

§. I.

Ujuscumque sub hoc Archiepiscopatu, & Provincia constitutæ Cathedralis Ecclesiæ Canonici qualitates in supra memorata erectione præscriptas habeant; curent tamen diligenter Prælati, ut ubi, & quando commode fieri potuerit, juxta Sancti Concilij Tridentini dispositionem, saltem dimidia eorum pars, vel in Sacra Pagina, vel in jure Canonico Doctores, aut Magistri, aut Licenciati existant; quibus Missas Conventuales, exceptis ijs, quæ ad Dignitates pertinent, secundum Breviarij, & Missalis ex ejusdem Concilij Tridentini decreto Editorum formam; Tabellæ quoque desuper ordinandæ, ac Cæremialis, per hujusmodi Sanctam Synodum Provinciam constituti, ab omnibus, quos illud concernet, respective observandi dispositionem, & ordinem dicere incumbat.

*Sess. 24. c. 12.
verbo hortatur
de reformat.*

CA.

CAPUT IX.

De Integris, ac dimidijs Portionarijs.

§. I.

INTEGRI, ac dimidij Portionarij qualitibus in præmissa erectione memoratis ornentur, & injunctis ab eadem muneribus singuli diligenter incumbant: Circa suffragia vero per eos, in quibusvis actibus, & congregationibus Capitularibus ferenda, tam præfatæ erectionis, quam litterarum executoriarum in contradictorio Judicio desuper executoriarum ordo, & forma servetur.

§. II.

QUI omnes Dignitates, Canonici, integri, ac dimidij Portionarij, Capitulares supra relati Præbendas suas per quotidianas distributiones, juxta ejusdem erectionis dispositionem, pro parte singulis eorum assignata, tam in fructuum decimarum redditibus, quam in anniversariorum, funerum, & aliorum manualium, & obventionum emolumentis lucrentur.

CAPUT X.

De Decimarum partibus ad Prælatum, Capitulum, Fabricam, Hospitale, & Servientes pertinentibus.

§. I.

AD tollendum omne dubium, litesque, ac diffensiones, quæ in reddituum divisione, ac distributione

N

stri;

tributione oriri possent, hæc Sancta Synodus ordinat, declarat, & mandat, ut tam de quarta Prælatum tangente, quam de alijs partibus ad Capitulum, Fabricam, Hospitale, Regiam Majestatem, Servientes, & Officiales spectantibus, id omnino fiat, quod præfata erectionis, ordinationes, & statuta disponunt. Quæ fundamentalis quidem, & quasi primaria lex esse debet, qua omnes, & singulæ hujus Archiepiscopatus, & Provinciæ Cathedralis Ecclesiæ, absque ullius rei defectu, vel excessu, regantur, & gubernentur.

CAPUT XI.

De Forma in admittendis ad possessionem Præbendæ habenda.

§. I.

Quando aliquis (Dignitas, Canonicus, vel Portionarius, qui Regiæ Majestatis præsentationem, & Ordinarij collationem, ac factæ, per eum juxta Sancti Concilij Tridentini formam, Fidei professionis certificationem habeat) noviter admittendus accesserit, Decanus, si in Civitate fuerit, sin minus Chori Præsides ad tradendum Personæ, sic accedenti, ejus, quam petit Præbendæ possessionem, Capitulares ad Capitulum per diem ante vocari, præcipiat.

§. II.

Deinde Capitulares omnes, per eorum sceptrigerum (qui qualiter eos, qui in Civitate fuerunt, vocaverit, Fidem faciat) convocati, & in Capitu-

*Sess. 24. c. 12.
de reform. Smo.
sus Pij IV.*

*Ex consuetudine
Granatens.*

pitulo, prout de usu, & consuetudine habent, congregati, Præbendam hujusmodi ad locum Capituli ingredi jubeant, qui stans in medio Aulae Capitularis nudo Capite, omnibus interim Dominis Capitularibus sedentibus, & coopertis capitibus, hæc, vel similia verba proferat.

Regiæ Majestas me ad talem Præbendam, hujus Sanctæ Ecclesiæ, per promotionem, aut obitum talis N. ultimi illius possessoris vacantem, dignata est præsentare, cujus collationem, seu Canonicam Institutionem mihi Illustrissimus Dominus N. vel ejus Vicarius fecit. Dominationi vestræ supplico, ut me ad illius possessionem admittat, nam quantum in me fuerit, huic Sanctæ Ecclesiæ, & in ea Dominationi vestræ servire curabon.

§. IV.

Hæc loquutus, jurium suorum litteras, & documenta penes Secretarium Capituli præsentet, ac locum Capitularem egrédatur. Capitulares vero postquam præsentationem, institutionem, seu collationem, reliquasque litteras, & documenta hujusmodi (prævia desuper opportuna consultatione) viderint, & examinaverint, an tradenda sit illi possessio, nec ne, solita suffragia ferant, ac de possessionis traditione deliberati, duo Commissarij, Dignitas (videlicet) & Canonicus nominentur, per quos ipse accedens, a Secretario Capituli admonendus, superpellicio, & juxta temporis infra dicendi exigentiam Cappa Chori indutus, ad capiendum sedis suæ possessionem in Chorum deducatur, qua ibi capta, ad

*Sess. 24. c. 16.
& Motus Pro-
plus Pij IV.*

52 *Statutorum Pars I. Cap. XI.*

Capitulum reducatur, similem in eo Fidei professio-
nem sub juramento facturum, quam coram Prælato,
vel ejus Vicario fecerit, cum Canonicam ejus Præ-
bendæ institutionem sibi ab eo fieri obtinuit, ac pro-
inde coram Decano, vel in ejus locum Præsidente,
flexis genibus, manibusque super Missali positis, con-
stituatur, & juxta Sancti Concilij Tridentini disposi-
tionem, ac motus proprii felicitis recordationis Pij
Papæ IV. tenorem juret, & profiteatur in forma se-

quenti. *¶* V. *¶* **E**GO N. firma Fide credo, & profiteor omnia, &
singula, quæ continentur in Symbolo Fidei, quò
Sancta Romana Ecclesia utitur, videlicet, Credo in
unum Deum, Patrem Omnipotentem, Factorem Cœ-
li, & terræ, visibilibus omnium, & invisibilibus; &
in unum Dominum Jesu-Christum Filium Dei Uni-
genitum, & ex Patre natum ante omnia sæcula Deum
de Deo, Lumen de Lumine, Deum verum de Deo
vero; Genitum, non factum, consubstantialem Patri,
per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homi-
nes, & propter nostram salutem descendit de Cœlis.
Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex MARIA Virgi-
ne: Et homo factus est: Crucifixus etiam pro nobis:
sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et Resur-
rexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in
Cœlum; Sedit ad dexteram Patris. Et iterum ventu-
rus est cum gloria judicare vivos, & mortuos, cu-
jus Regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum
Dominum, & vivificantem: Qui ex Patre, Filioque
procedit. Qui cum Patre, & Filio simul adoratur, &

con-

Statutorum Pars I. Cap. XI.

53

conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et
unam Sanctam Catholicam, & Apostolicam Eccle-
siam. Confiteor unum Baptisma in remissionem pec-
catorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et
vitam venturi sæculi. Amen.

Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reli-
quasque ejusdem Ecclesiæ observationes, & consti-
tutiones firmissime admitto, & amplector.

Item, Sacram Scripturam, juxta consensum,
quem tenuit, & tenet Sancta Mater Ecclesia, cujus
est judicare de vero sensu, & interpretatione Sacra-
rum Scripturarum, admitto. Nec eam unquam, nisi
juxta unanimum consensum Patrum accipiam, & in-
terpretabor. Profiteor quoque septem esse vere, &
proprie Sacramenta novæ legis a Jesu Christo Do-
mino nostro instituta, atque ad salutem humani ge-
neris, licet non omnia singulis necessaria, scilicet
Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœni-
tentiam, Extremam unctionem, Ordinem, & Matrimo-
nium. Illaque gratiam conferre, & ex his Baptismum,
Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reitera-
ri non posse.

Receptos quoque, & approbatos Ecclesiæ Ca-
tholicæ Ritus, & in supra dictorum Sacramentorum
sollemni administratione, recipio, & admitto.

Omnia, & singula, quæ de peccato originali, &
de justificatione, in Sacrosancta Synodo Tridentina
diffinita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio.

Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum
proprium, & propitiatorium Sacrificium pro vivis,
& defunctis, atque in Sanctissimo Eucharistiæ Sacra-

O

men.

mento esse vere, realiter, & substantialiter Corpus, & Sanguinem, una cum humanitate, & divinitate Domini nostri Jesu-Christi; atque conversionem totius substantiæ Vini in Sanguinem; quam conversionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor enim sub altera tantum specie totum, atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi.

Constanter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas Fidelium suffragiis juvari. Similiter, & Sanctos una cum Christo regnantes venerandos, atque invocandos esse; eosque Orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias esse venerandas, firmiter assero. Imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse; ac eis debitum honorem, & venerationem impartendam. Indulgentiarum etiam potestatem a Christo in Ecclesia relictam fuisse; illarumque usum Christiano Populo maxime salutarem esse, affirmo. Sanctam Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum Matrem, & Magistram agnosco. Romanoque Pontifici, Beati Petri Apostolorum Principis Successori, ac Jesu-Christi Vicario veram obedientiam spondeo, ac juro. Cetera item omnia a Sacris Canonibus, & œcumenicis Concilijs, & præcipue a Sacrosancta Tridentina Synodo tradita, diffinita, & declarata, indubitanter recipio, atque profiteor. Simulque contraria omnia, atque hæreses quascumque ab Ecclesia damnatas, & rejectas, & Anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, & Anathematizo.

Hanc

Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præfenti sponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & immaculatam, usque ad extremum vitæ spiritum constantissime, Deo adjuvante, retinere, & confiteri, atque a meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in meo munere spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idem N. spondeo, voveo, ac juro. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

§. VI.

QUI præterea Præbendatus, ad Præbendæ hujusmodi possessionem admittus, singulari se jurejurando attingere teneatur, in forma sequenti.

Ego N. hujus Almæ Ecclesiæ juro per hæc Sancta Dei Evangelia, quod ab hac hora in antea obediens ero omnibus constitutionibus, statutis, & consuetudinibus laudabilibus prædictæ Sanctæ Ecclesiæ; easque in omnibus, & per omnia observabo. Contra eas, & jura dictæ Ecclesiæ directe, vel indirecte scienter non me opponam. Juramenta, & secreta Capituli nemini pandam. Veram obedientiam, & reverentiam, jure debitam Illustrissimo, & Reverendissimo Domino hujus Sanctæ Ecclesiæ Præsuli, exhibebo. Honorem, & utilitatem dictæ Ecclesiæ in omnibus, & per omnia procurabo. Conspirationes, Monipodia, & Conventicula, tum contra Reverendissimum Dominum Antistitem existentem, & futuros Successores ejus Canonice intrantes, tum contra Capitulares, & Beneficiatos Fratres meos, & eorum aliquem non procurabo, & quod in assequo-

O 2

ne

ne hujus Præbendæ non intervenit fraus, dolus, aut illicita pactio, vel Simonia labes directe, vel indirecte. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

§. VII.

HIS peractis, Ambo Domini Capitulares, Commissarij, ut Præfertur, nominandi, si Præbendam hujusmodi ad Chorum non deduxerant, deducant, eundemque in ipsa Dignitatis, Canonicatus, vel Portionis, in qua successerit, sede in signum possessionis collocent, ibique in libro legere, servatimque omnibus sollempnitatibus necessarijs, & opportunis, faciant. Quem deinde ad idem Capitulum redeuntem similiter comitentur, & in Capitulari sede illi debita, constituent. Ipsumque denique Capitulares omnes in signum fraternitatis, ad amplexum, & pacis osculum accipiant, eique de omnibus, & singulis fructibus, redditibus, proventibus, & emolumentis ad eam Præbendam pertinentibus, integre respondere mandent & publicum de præmissis omnibus instrumentum petenti, confici, ac dari, decernant.

CAPUT XII.

De modo ad hoc, ut Præbendati noviter recepti sciant Cæremonias, servando.

§. I.

EXPEDIT plurimum, ut Præbendati in ijs maxime, quæ sibi circa Divini Cultus ministerium, & Præbendarum suarum servicium agent,

Conf. Hispan.
c. 11. fol. 78.

agenda sunt, optime instructi existant. Idcirco eadem Synodo statuente, decernitur, & ordinatur, ut quilibet Præbendatus, cum primum receptus fuerit, non solum ordinum suorum Cæremonias in Missali ex Decreto Sancti Concilij Tridentini edito, præscriptas; sed eas, quæ Officij Divini recitationem, Chori quoque Cantum, & ordinem concernunt frequenti horum statutorum, & Cæremonialis nostris lectione, addiscat, & calleat. Ad quod etiam per Cæremoniarum Magistrum (ex hujus Sanctæ Synodi Provincialis simili Decreto deputandum) in titulo de celebratione Missarum examinetur. Nec prius in eis, ac debito Præbendæ suæ officio sufficienter instructus esse credatur, quam ejusdem Cæremoniarum Magistri fide, ac testimonio probetur. Quod si sex mensibus, a die captæ per eum possessionis elapsis, Cæremonias, ac debitum Præbendæ suæ ministerium ignoraverit, & negligens in addiscendo fuerit, ad id a Prælato, cujus in hoc conscientia oneratur, per rigorem opportunum, usque ad Beneficij suspensionem, & fructuum privationem, compelli possit, & debeat.

CAPUT XIII.

De ijs, quæ Præbendati, & alij Ministri in Divini Cultus ministerio, ac Beneficiorum, Officiorumque suorum exercitio agere debent.

§. I.

QUONIAM opportunus Præbendarum, & Beneficiorum, in Cathedralibus, ac Parochialibus

Circa Officium
in Choro exercē-
dum pie sanis

Ec.

*Conc. Milan. 5.
tit. quæ ad Di-
vina Officia per-
tinent.*

Ecclesijs existentium usus in eo consistit, ut Præben-
dati, ac Beneficiati hujusmodi, juxta Breviatij, Mis-
sialisque Romani dispositionem, Sacras Cæremonias
cum decencia, honestate, ornatu ea, quæ Dei Mini-
stros decet conformitate, observent, ac teneant: sta-
tuit propterea, & præcipit hæc Sancta Synodus, ut
omnes hujus Archiepiscopatus, & Provinciæ Præla-
ti, Cathedraliumque, & Parochialium Ecclesiarum
Capitula, Parochi, Vicarij, Beneficiati, & Ministri,
quæcumque ad hunc spem in Cæremoniali, ac præ-
sentibus statutis ex ejusdem Sanctæ Synodi Provin-
cialis Decreto editis, ordinata, statuta & decreta sunt,
sub poenis in eis contentis, inviolabiliter custodiant,
& exequantur.

CAPUT XIV.

Qualiter omnes Cathedralium Ecclesiarum
Præbendati certis anni temporibus Cappas
Chori gestare debent.

§. I.

CUM in Cathedralibus Hispaniæ Ecclesijs per
Sanctas Constitutiones receptum, & obser-
vatum reperitur, ut omnes illarum Præben-
dati, certis anni diebus Superpellicijs induti Cappas
nigri coloris ad Chorum destinatas superinduantur,
idemque in hoc Archiepiscopatu, & Provinciæ lau-
dabili semper consuetudine invaluerit, & quæ in
Metropolitans, præcipuisque Regnorum Castellæ
Ecclesijs usu, & observantia vigent, maxime decet

in

*Const. Hispal.
c. 12. fol. 80.
Santiago c. 3.
Const. de Granat.
Conc. Limesi 2
anni 1567. cap.
63. fol. 16. 2.
pag.
De origine, &
fundamento ha-
rum Capparum,
quæ vulgo vo-
cantur (capa de*

in his etiam partibus immutabili Constitutione ser-
vari: Idecirco hæc Sancta Synodus omnibus, & singu-
lis Præbendis hujusmodi ordinat, ac præcipit, ut
ad Horas Canonicas, Missas, Processiones, Divinum
Officium, & quotiescumque prævia sublimi Cruce
Capitulariter processerint, Superpellicijs ornatu præ-
dictas Chori Cappas gestare teneantur, diebus nimi-
rum, & forma sequentibus.

§. II.

IN primis, ad vespervas commemorationis defun-
ctorum Capitulares omnes Christiana (quæ ipsos
debet) Majestate, atque modestia compositi, Pro-
cessionis ordine Chorum exeuntes, præcedente eor-
um sceptrigero, ad Sacristiam, ut ibi sua quisque
Cappa induatur, accedant; ac deinde Cappis hujus-
modi induti, simili Processionis ordine ad Chorum
redeant, in eoque vespervas defunctorum exordiantur,
a quo die usque ad Sabbatum Sanctum exclusive eis-
dem Cappis utantur, præterquam ad primas vespere-
ras, & per totum diem cujuslibet infra scriptarum fe-
stivitatum, eo tempore occurrentium, quæ sunt.

§. III.

NATIVITAS Domini, incipiendo ab ejus Vigi-
lia, cum duobus sequentibus diebus Sancto-
rum Stephani Prothomartyris, & Joannis Evangelistæ,

Circuncisio)
Epiphania) DOMINI

P 2

Pu-

*Choro) loquitur
Ioann. Trullo in
regul. Canonic.
regul. lib. 1. c.
12. n. 6. & 7.*

Purificatio
Assumptio
Conceptio
Præsentatio
Expectatio Partus

BEATÆ MARIE.

Festa Sanctorum Apostolorum
(Andræ.
Thomæ.
Mathiæ.)

Translatio Corporis S. Jacobi Apostoli, Patroni Hispaniarum.

Festum S. Josephi, Patroni Novæ Hispaniæ, cum die octava.

Festum S. Thomæ Aquinatis.

Dominica Palmarum ad Processionem tantum.

§. IV.

CAPPÆ vero per Præbendatos, ut præfertur, gestandæ, ex laneo stamine subtili, quod vulgo *Anascote, seu Burato*, dicitur, aut quavis alia non inhonestâ tela nigri coloris efficiantur, prætermiſſis curioſitatibus, fulcimentis, *Aforros* nuncupatis, præterquam in Cucullo, & oris anterioribus, quæ (ut moris est) aut Raso, aut Bombycino serico fulciri possint, quibus etiam cauda honestæ longitudinis accedat, quæ, nisi in Processionibus, comitatibus, & actibus publicis, in quibus demitti, & extendi solet, plicata semper feratur. Capitularis autem, qui præsignatis diebus in assistentia Divini Officij Cappa hujusmodi usus non fuerit, Processionis, & actus, in quo sic defecerit, emolumenta, & fructuum distributionem, quam alias lucraturus erat, amittat; ac si contumacia

cre-

creverit, multatio quæque convenienter crescat, super quo Præsidentis in Choro conscientia oneratur.

CAPUT XV.

De respectu, & obedientia debita Præsidenti, ac de ejus officio.

§. I.

SI, dum Divina peraguntur officia, Præsidenti, cui in rebus tunc occurrentibus necessaria, & opportuna providere incumbit, debita non deferatur obedientia, omnis proculdubio celebrationis ordo, non sine magno Christiani Populi scandalo confundetur. Quapropter hæc Sancta Synodus statuit, & mandat, ut omnes Beneficiati, Capellani, Cantores, & Chori Ministri cujuscvis status, aut conditionis existant, Præsidenti in his, quæ circa Divina Officia mandaverit, absque ulla profus excusatione, aut repugnantia pareant. Si quis autem (quod absit) verbo, aut alio quovis modo Præsidenti non obtemperaverit, arbitrio Capituli, habita inobedientiæ, & scandali ratione, ab eodem Præsidente mulctetur; cui tamen eadem Sancta Synodus in primis injungit, ut quæcumque agenda sint, modestis, & ab injuria alienis verbis mature discernat, atque præcipiat, quod si hæc in parte idem Præsidentis nimis exceſſerit, res ad Prælatum (ut de opportuna emendatione, ac remedio provideat) deferatur.

§. II.

Præsidentis matutino tempore, priusquam ad primam pulsari finiatur, ad Ecclesiam veniat, ejusque

Ex Consuetudine
Granat. c. 27.
& 28.

Ex Consuetudine
Granat. c. 27.
& 28.

Q

que

que munditiam, tum in Altaribus, tum in Choro, qui quotidie vespere ac festivo tempore etiam rigari debet, tum quoque in sedibus per ejusdem Chori pueros in Tabula designandos, etiam quotidie, tergendis diligenter inspiciat. Deinde Chorum primus omnium ingressus, antequam incipiantur officia, ad aliorum exemplum, juxta sedem suam genua flectat, & Punctatorem ad primam Chori sedem genibus flexum existens, ad omnes cum silentio intrare, genua flectere, ac supra scriptis Cæremoniis uti procuret; Galeras, aut ligneos calceos, aut quemvis alium indecentem habitum gerentes Choro prohibeat, neminem, nisi Superpellicio indutum, aut Chorum ingredi, aut inter Chorum, & Altare majus, dum Divina Officia celebrantur, transire permittat, & in universum, suam quemque manus, & Officium, tam in Choro, quam in Ecclesia, quam etiam ubicumque Capitulum convenerit, præstare, prout æquum est, faciat. Silentium denique, a quo decens, vel indecens Chori ministratio pendet, ab omnibus servari, loquentes monendo, ac in ipso rationum tempore horarum emolumenta ijs, quos propter defectus hujusmodi multaverit, deduci videndo super omnia intendat. Ac proinde suam quemque tenere sedem, vetita unius loci in alium migratione, præcipiat, ita ut quantum Chori capacitas permiserit, singulis Beneficiatis singula sedes, hinc inde vacent, quo silentij fiat observatio facilior, & Chori plenitudo major appareat. Quemcumque ab alio discedere, utpote colloquentem, aut alia ex causa jussit, eundem non obtemperantem unius horæ auferat emolumentis.

sup

Ad

+ Cum choros in medijs Ecclesiarum stati. utique

Ad Hymnum: *Te Deum laudamus*. Psallentes Choro contineat, ne ipsum solum ibi manere contingat. Duo, quoque Scamna tapetibus strata, pro Sacris concionibus audiendis, antequam incipiatur prima, unum vero simili tapete ornatum ante horam vespeream, quoties in eis futuri sunt Cappigeri, afferri, & opportuno tempore apponi faciat. Patentes Ecclesie fontes, singulis diebus Dominicis mundari, & Aquam benedictam (quæ eisdem singulis Dominicis diebus benedicatur) semper continere provideat, ac suis omnes officijs, quando, & quomodo oportet, incumbere, accurate præcipiat. Egrediendi denique Chorum ijs dumtaxat, qui juxta præscriptæ erectionis tenorem urgenti aliqua necessitate laboraverint, licentiam concedat.

CAPUT XVI.

De ijs, quæ Cæremoniarum Magister erga ingredientiæ Chorum præstare tenetur.

§. I.

Cæremoniarum Magistro, Personis, tam secularibus, quam aliarum Cathedralium Ecclesiarum Capitularibus, quibus ex Sanctæ hujus Synodi permissione Chorum ingredi licet, obviam exire, easque ad locum ubi sessuræ sint, quam decet modestia, urbanitate, ac reverentia comitari, & in earum sedibus collocare, incumbat. Difficultatem vero, seu dubitationem (si qua in hoc rerum genere orta fuerit) idem Cæremoniarum Magister cum

Ex Ecclesia Cö-
postelana a. c. 17.
usque ad c. 22.

Q2

Præ: